Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Dubium tertium

urn:nbn:de:bsz:31-117415

Visual Library

2. modus. 2us Modus argtis ē à negaē cōsequentis ad negaem antis bene valet. v.g. si ho ē, aīl ē. sed non ē aīl, ergo non ē ho. Non tn̄ ē contra valet à negaē antis ad negaem consequentis dicendo; sed non ē ho, ergo non ē aīl.

Dubium Tertium
Quæ sint Leges bonæ Argumentaīs.

Ante legum designaem notandu ē principium illud cōe sc: quodlibet ē, vel non ē. Cui ēs argtaō velut sic mi[illegible]imo fundamento initur et ad q ēēs demonstraēs ꝯcurrunt. ꝓbariq per nullam raem pt, sed ē plane indemonstrabilis, lumine nati cognitu. Hoc supposito

Bona Argtāis Lex 1a. 1a Lex bonæ argtāis ē, Quod si verum si[t] antis, cōsequens eius non pt esse falsum. Rao huius ē ista. qa verum consurgit undiq ex integra caā. t [illegible] n raem boni; ergo ex ante vero non pt seq consequens falsum. patet ergo [illegible]. ahās verum non ex integra caā undiq ꝯsurgeret. ant certe ab [illegible] ꝯmitteretur.

Lex 2a. 2a Lex ē. Consequens falsum, non nisi ex falso ante sequitur. Hæc 2a Lex

constat

constat facile ex prima lege.

3a Lex est, in bona consequentia si antecedens est necessarium, consequens debet esse necessarium, nec sufficit esse verum. probatur hoc ratione. Quia alias posset dari antecedens verum et consequens falsum, quod est contra primam Regulam: ergo si antecedens necessarium, consequens debet et esse necessarium. probatur antecedens. Antecedens necessarium est falsum verum, uti de propositionibus necessariis supra diximus; illud necessarium est esse necessarium. Sed si consequens non esset necessarium posset aliquando esse falsum, ergo ex antecedente vero, posset sequi consequens falsum; quod difficulter admittetur. Lex 3a.

4a Lex est in bona consequentia si antecedens est possibile, consequens non potest esse impossibile. Probatur quia impossibile semper est falsum, possibile vero potest quandoque esse verum. Si ergo consequens impossibile posset sequi ex antecedente possibili, posset et ex vero antecedente sequi consequens falsum, quod dici nequit. Lex 4a.

5a Lex est in bona consequentia. Si consequens est contingens, antecedens non potest esse necessarium. probatur hoc. quia antecedens necessarium semper est verum, consequens vero contingens potest esse falsum. ergo consequens contingens non potest sequi ex antecedente necessario. probatur consequentia, quia alias ex antecedente vero posset sequi consequens falsum. Lex 5a.

6a Lex est, ex antecedente contingenti non Lex 6a.

potest

potest seq consequens impossibile. ratio est quia omne contingens aliquod potest esse verum sed consequens impossibile semper est falsum, ergo ex ante contingenti non potest sequi consequens impossibile. alias posset consequens falsum sequi ex ante vero.

Lex 7a. 7a. Lex est ex ante impossibili potest sequi consequens verum, et falsum, contingens, et necessarium. Quod falsum possit sequi ex impossibili, patet, falsum n. ex falso sequitur sed impossibile semper est falsum, ergo ex impossibili potest sequi falsum. quod vero et ex impossibili possit sequi verum, patet hoc exemplo. omne vivens est planta, omnis arbor est vivens, ergo omnis arbor est planta ubi apte vides consequens verum sequi ex ante impossibili.

Lex 8a. 8a. Lex est quae quasi ex 7a deducitur ex ante impossibili potest sequi necessarium consequens. ratio est quia impossibile semper est falsum, Necessarium vero semper est verum, sed ex impossibili ut dictum est, potest quodque sequi verum, ergo ex ante impossibili potest sequi consequens necessarium

Aliae leges quas hic assignant Autores facile sunt ex dictis colligi et cognosci.

Modi arguendi in quacunque argumentatione. Solent hic assignari quidam peculiares modi arguendi qui in quacunque argumentatione locum habent.

j. modus. Primus Modus est in bona consequentia bene valet ab opp.

ab opposito consequentis ad oppositum antis.
Hoc tn e contra. v.g. bene valet, ho cur-
rit go movet. nec movet go non currit.
Non tn valet ab opposito antis ad opposi-
tum consequentis dicendo. non currit go
non movet.
Circa quem modum adverte q qto dr no valere — Nota de convertibilibus.
ab opposito antis ad oppositum consequentis,
intelligit quo ad suam formam in terminis
non convertibilibus. si n. in convertibilibus
fiat recte, et valet ab opposito antis, ad
oppositum consequentis. v.g. ē ens, go ē verum;
non ē verum, go non ē ens. Et st. non ē
ens, go non ē verum: que ab opposito antis
ad oppositum consequentis.
2us. Modus arguendi ē: Quidquid infer- — 2. Modus.
tur ex consequente pt et inferri ex ante.
et ex quocumque infertur ans, infertur et consequens.
v.g. homo ē animal, go ē vivens: si ex hoc consequen-
ti inferretur, go homo ē corpus idem posset inferri
ex illo ante, sc: homo ē animal, go ē corpus. Simi-
liter si ex alio ante nempe homo ē rationale; in-
fertur hoc, homo ē animal, ex eodem posset inferri
consequens, go ē corpus.
Circa 2am legem ē dubium quare ex impossi- — 3a Obiectio contra 2am legem.
bili ex falso possit sequi verum, non tamen ex vero
non possit sequi falsum, ut dictum in 3a lege. non n.
videtur maior ratio unius quam alterius, cum
falsum aeque opponatur vero, ac verum falso.
Rx. Rationem distra esse duplicem. 1a. Quia ratio
boni consurgit ex integra causa. falsum vero cum
sit quoddam malum oritur ex quocumque parti-
cu

culari defectu nascitur. 2a Ratio est. quia quod ex impossibili, seu falso sequitur consequens verum necessario quia verum includitur in ratione falsi, hoc non asserere falsum esset, sed quod assensus antecedentis causa assensus consequentis quoad subitum ipsius assensus verum quoad veritatem in ipso contentam, quod nihil est aliud dicere, quam si quis admittat antecedens in bona argumentatione, debeat et admittere consequens quod ex tali concesso antecedente sequitur. v.g. in hac argumentatione: omnis lapis est niger, omnis homo est lapis, ergo omnis homo est niger, quae conclusio vera optime infertur ex antecedente, quod est impossibile; nihil enim aliud statuit, aut affert iste syllogismus, quam si quis concedit omnia, teneatur et concedere consequens propter intrinsecam connexionem medii cum extremitatibus.

2a

Obiectio contra 2am legem.

Obiicies contra 2am legem Argumentationis ex antecedente vero, sequitur consequens contingens ergo ex antecedente vero, sequitur falsum, patet consequentia. contingens enim potest esse falsum. probatur vero antecedens, iste est rectus syllogismus. Omnis homo est visibilis, omnis logicus est homo, ergo aliquis visibile est logicum. antecedens est simpliciter necessarium, consequens vero absolute contingens potest non esse visibile, aut non esse logicum, ergo ex antecedente vero potest sequi consequens contingens.

R. Illud consequens, ut infertur ex antecedente esse necessarium, quia reddit hunc sensum, aliquod visibile habens logicam, est logicum, quod est necessarium sicut necessarium est, quod homo habens albedinem, sit albus

quod

quod si illud cōsequens reddat hunc sensū
ergo aliq visibile sēm se cōtingenter habens
reperitur, est legitima; quia idem est contingens, sed ut sic non est
bona consequentia. /

Nec infertur ex ante, quia visibile sumitur in maiori
magis ample, quam in conclusione cum
in maiori absolute à pře in consequenti
vero decipiatur à visibili existente, quod non bona
argtae non licet. /.

3a Obiectio contra 3am legē.

Contra 3. legem obicies hoc modo: Haec
est bona consequentia, Deus dixit, Petrum peccaturum
ergo petrus est peccaturus, vel petrus peccabit.
ans est necessarium, et tamen consequens, est mere con-
tingens et nullo pacto necessarium, ergo 3a Reg.
fallit, in qua diximus quod ex ante necessario, de-
beat sequi cōsequens necessarium. Quod hoc ans
sit necessarium probatur. quia est prop̄ de cōtento, et in
cōtentum non est potentia. Item haec cōpta
Adam fuit, et modo necessaria. cōsequens q.
esse mere contingens probatur et quia cōtulibet
Deus dixerit, Petrum peccaturum, Petrus tamen ad-
huc libere et contingenter peccavit, poterat n.
non peccare. Ergo illud cōsequens est mere con-
tingens. Et ergo ex ante necessario sequitur conse-
quens contingens, quod est contra 3am Regulam.

R. Ans necessarium esse ex suppone. non simpliciter quod hic petitur.

R. Ad hoc argtm, nam 3am Regulam
debere intelligi de ante necessario simpliciter.
in proposita vero argumento ans non est simpliciter,
sed necessarium, sed tamen ex suppone, sicut haec cōpta
Adam fuit non est simpliciter necessaria, alias
esset aeterna veritatis, quod tamen fuit falsa

antequam Adam existeret. In forma ergo
Rx. Antecedens in hac consequentia est necessarium, distinguo
antecedens: simpliciter, nego antecedens. ex suppositione,
concedo antecedens. Et probatio antecedentis tantum conuin-
cit hanc necessitatem ex suppositione. sicut et
lib. 1 Periher. c. 6. Aristoteles dicit. Omne quod est, quando est, necesse est esse
intellige non simpliciter sed ex suppositione. Et
tunc negatur consequentia, quia Regula illa
intelligenda est de necessario simpliciter.
Eodem modo intelligenda est 3a Lex,
in qua diximus quod si consequens est contingens
antecedens non potest esse necessarium, intelligitur enim de
antecedente simpliciter necessario, et non de necessario
ex suppositione.
Posset et dici ad hoc argumentum, si haec consequentia
habet aliquam bonitatem in ea est consequens
esse necessarium ex suppositione non simpliciter, qua-
tenus est in se, sed quatenus subest antecedenti. Et sic
argumentum nullam habet vim; ex antecedente enim necessario
infert consequens necessarium, non simpliciter, sed
ex suppositione.

4a. Obiectio Contra 6. legem.

Contra 6am Legem in qua diximus
ex antecedente contingenti non posse sequi consequens
impossibile. Obiicies hoc modo. Haec est bona
argumentatio et consequentia; omne currens est equus, omnis homo
est currens, ergo omnis homo est equus. Et tamen in illa
infertur consequens impossibile ex antecedente contingenti
ergo 6a lex fallit. Maior patet. probatur minor. antecedens
huius enim praemissae sunt mere contingentes et possunt
esse non necessariae, quod enim currens sit equus, et quod homo
currat

currat plane contingens est.
R. Ad hoc argumentum, quod licet quaelibet praemissarum aut quaelibet pars antis sit contingens, si solum se seorsim capiatur. haec n. est contingens. te currens est equus, similiter ista omnis homo currit. illae tamen praemissae ambae simul acceptae ut sunt unum ans, sunt impossibiles. Impossibile est n. quod te currens sit equus, et quod omnis homo currat. Et consequenter si hoc ans est impossibile, non mirum quod ex illo inferatur consequens impossibile. — *R. Duas praemissas esse impossibiles, non contingentes.*

Quod vero nos diximus in 6. lege, ex ante contingenti non posse sequi consequens impossibile nomine antis contingentis intelligimus illud, cuius utraque praemissa est contingens et compossibilis in veritate. At vero quae in dicto syllogismo, praemissae sunt quidem contingentes sed tamen incompossibiles, unde est quod ex illo ante inferatur consequens impossibile. hoc n. ans quia continet incompossibiles, inter antia impossibilia numeramus.

Eodem modo solves hunc syllogismum. — *Idem dicendum de alio syllogismo.*
Omnis homo currit, nullum risibile currit, ergo nullum risibile est homo. infertur n. consequens hoc impossibile ex duabus contrariis quae simul in veritate stare non possunt ut patet de contrariis. Dictum est. Et quia hoc illae duae praemissae huius syllogismi rationem antis impossibilis habent, ex quo sequi posse consequens impossibile, libenter concedimus.

5a. Obiectio contra Modum arguendi.

Contra Modum arguendi supra ostensum, tum Obiicis hoc modo. Ab opposito antis bene valet ad oppositum consequentis

ergo

go ille mod⁹ argumenti non ē bonē consequentia. probat ans: qa bene sequit ho currit, go risibile currit. Nullus ho currit, go nullum risibile currit. q̃ ab opposito antis ad oppositum consequentis.

R: Quod hic non valeat mediatè, non simpliciter ab opposito antis ad oppositum consequentis, id est quia termini sunt convertibiles de qbus ut dictum ē, ille mod⁹ non debet intelligi; in cis n. qua bene valet ab opposito antis ad oppositum consequentis, hoc tu in term: non convertibilib⁹ non sequit, ut in hoc exemplo patet. Petrus currit, go movetur, petrus non currit go non movet. conseqa nulla ē.

Dubium Quartum. Quid et Quotuplex Sit Locus Argumentationis vel Argumenti?

Ut ea quae necessò et fructuosè de argumentatione hic dici solent, breviter perstringamus, aliqd de loco argumenti, quid, et quotuplex sit, dicendum indicavimus. Ex cujus cognitione et usu ea q̃ hactenus dicta sunt clariora evadent. Solet a. locus variè definiri. 1º.

Locus